

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในขณะที่หลายคนกำลังให้ความสำคัญกับปัญหาการเมืองไทยแต่ปัญหาอีกประการที่หลายคนละเลยไปที่สร้างความรุนแรงในสังคมไม่แพ้ปัญหาการเมืองไทย นั่นก็คือ “ปัญหา ยาเสพติด” ปัญหายาเสพติดนับเป็นปัญหาสังคมที่มีความร้ายแรงระดับชาติ ทุกสังคมชุมชนต่างได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติด ในทุกวันนี้คนจำนวนมากกำลังเผชิญกับปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในสังคมไทย แม้จะได้มีมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้ลักลอบจำหน่ายและเสพยาเสพติด แต่ก็ยังไม่สามารถขจัดยาเสพติดให้หมดไปได้ (2552, พงศกัญญา, 1) จากสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย นับตั้งแต่ปี 2547 เริ่มมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจากประมาณการผู้เสพยาเสพติด ปี 2546 ประมาณ 460,000 คน ซึ่งในปี 2550 เพิ่มขึ้นเป็น 570,000 คน และในปี 2551 ประมาณ 670,000 คน และอาจมีแนวโน้มสูงขึ้น สำหรับปัจจัยที่ส่งผลให้ปัญหารุนแรงยิ่งขึ้น เกิดจากหลายสาเหตุ ดังนั้น เพื่อลดจุดอ่อนที่ส่งผลให้ปัญหายาเสพติดของประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลภายใต้การนำของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้ยุทธศาสตร์ “ 5 รั้ว ป้องกัน ” เพื่อเป็นเกราะคุ้มกันภัยยาเสพติดในแต่ละระดับ โดยคำว่า “ รั้ว หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างกิจกรรม สร้างกระบวนการทำงาน ” เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคประชาชนได้ดำเนินการร่วมกันแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดลพบุรี, 2552)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่า ปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบคือ คน ตัวยา และสิ่งแวดล้อม จากประชากรจำนวน 60 ล้านคน มีเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่มีช่วงอายุระหว่าง 13 – 18 ปี ประมาณ 5.8 ล้านคน จำแนกเป็นเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาประมาณ 4.7 ล้านคน นอกสถานศึกษาประมาณ 1.1 ล้านคน ประชากรกลุ่มนี้ถือเป็นวัยที่เสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดสูงสุด โดยประมาณการว่า กลุ่มเสี่ยงสูงที่ง่ายต่อการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีประมาณ 580,000 คน จะเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายที่เสพยาเสพติดทุกชนิดจะเริ่มใช้ในวัยเด็กหรือเยาวชนแทบทั้งสิ้น และมีแนวโน้มอายุที่จะเริ่มเสพยาเสพติดลดลงโดยตลอด ในด้านพฤติกรรมที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ผ่านมามีเด็กและเยาวชนจะมีพฤติกรรมในการเสพยาเพียงอย่างเดียว แต่ในปัจจุบันพบว่าในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เสพยาเสพติดได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการค้าด้วย จากเหตุผลหลายประการ ได้แก่ เพื่อให้สามารถมีเสพยาเสพติดไว้เสพ การหาเงินเพื่อไปเที่ยวตามสถานบันเทิง รวมทั้งใช้จ่ายในสิ่งฟุ่มเฟือยเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้เห็นความ

เชื่อมต่อและความครอบคลุมของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในปัจจุบัน เด็กและเยาวชนที่เข้ามารับการบำบัดรักษารายใหม่ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2539-2543) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด จากร้อยละ 58.70 เป็นร้อยละ 75.20 เด็กและเยาวชนที่เข้ามารับการบำบัดรักษารายใหม่ ซึ่งมีอายุต่ำกว่า 15 ปี แม้ว่าจะมีสัดส่วนที่ไม่สูงมากเมื่อเทียบกับช่วงอายุอื่น แต่พบแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2539 เป็นต้น จากร้อยละ 3.10 เป็นร้อยละ 6.1 เด็กและเยาวชนเพศหญิงที่เข้ามารับการบำบัดรักษารายใหม่ เริ่มพบการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นในปี 2542 - 2543 จากร้อยละ 2.10 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.40 อายุที่เริ่มให้ยาเสพติดครั้งแรก แม้ว่าโดยส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนจะเริ่มใช้เมื่อมีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี แต่ปรากฏแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี พบการเริ่มให้ยาเสพติดในช่วงอายุดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นโดยตลอดจากร้อยละ 18.30 เป็นร้อยละ 39.90 (สำนักงาน ปปส., สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน, 2551, หน้า 1)

เอแบคโพลล์ กล่าวว่า นักเรียนนักศึกษาเป็นกลุ่มเยาวชนในระบบการศึกษาที่ถูกคาดหวังให้เป็นผู้ดำเนินบทบาทในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศชาติในอนาคต อย่างไรก็ตามตัวแปรสำคัญ ประการหนึ่งที่ยับยั้งคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชน คือ การแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นปัญหาที่ปัจจุบันได้แพร่กระจายเข้าสู่กลุ่มนักเรียนนักศึกษาอย่างกว้างขวาง การปฏิบัติการในเชิงรุกทางการตลาดของกลุ่มผู้ค้าไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มช่องทางเข้าถึงนักเรียนนักศึกษาโดยใช้นักเรียนนักศึกษาด้วยกันเป็นเครือข่ายของผู้จำหน่าย หรือแม้แต่การพัฒนา ยาเสพติดชนิดใหม่ขึ้นมา ล้วนเป็นกลยุทธ์ของขบวนการค้ายาเสพติดที่ทำให้การแพร่กระจายเป็นไปได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น จากผลวิจัยที่ค้นพบพิจารณาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 54.4 ระบุเพศหญิง ขณะที่ร้อยละ 45.60 ระบุเพศชาย ซึ่งตัวอย่างทั้งหมดกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงปริญญาตรี อายุระหว่าง 11-24 ปี จากทุกสังกัดการศึกษาทั่วประเทศ ประกอบด้วยร้อยละ 14.20 เท่ากันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) และกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 11 สังกัด สปช. ร้อยละ 10.50 สังกัดกรมอาชีวศึกษา ร้อยละ 10.20 สังกัดสถาบันราชภัฏร้อยละ 9.50 สังกัดเทศบาล ร้อยละ 9 สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ร้อยละ 8.50 สังกัดสถาบันราชชมงคล ร้อยละ 7.60 สังกัดกรมพลศึกษา และร้อยละ 5.30 สังกัดกรมศิลปากร (สำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเตอร์เน็ท เอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2551, หน้า 1)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดลพบุรี พบว่า ปัญหายาเสพติดที่อยู่ในระดับรุนแรงของจังหวัดลพบุรี คือ เป็นแหล่งค้าส่งรายใหญ่ที่สำคัญ และยังเป็นแหล่งแพร่ระบาดที่สำคัญอีกด้วย ชนิดของยาเสพติดที่แพร่ระบาดหากพิจารณาจากสถิติการจับกุม ตั้งแต่ปี 2538-2542 พบว่า เป็นคดียาเสพติดประเภทยาบ้ามากที่สุด ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวจะเป็นกลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าการแพร่ระบาดของสารเสพติด นับว่าเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของจังหวัดลพบุรี ที่จะต้อง

ทำการป้องกัน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (อัปสร สุวโชติ, 2544, หน้า 3) และจังหวัดสระบุรีก็เป็นพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดลพบุรีที่มีปัญหายาเสพติด โดยพิจารณาจากลักษณะของปัญหาพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในด้านของการค้าและการเสพ ด้วยยาหลักที่แพร่ระบาดในพื้นที่ ได้แก่ ยาบ้า สารระเหย กัญชาแห้งและยาไอซ์ ด้านของการผลิตพื้นที่ของจังหวัดสระบุรีไม่พบพื้นที่แหล่งผลิตยาเสพติดชนิดใดอยู่ ส่วนแหล่งที่พบว่ามี การแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้แก่ สถานบริการ สถานบันเทิง หอพัก บ้านเช่า สถานประกอบการโรงงาน แหล่งมั่วสุม จากการสืบสวน ด้านการปราบปราม เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2550 จากการปิดล้อมของตรวจค้นในพื้นที่ชุมชนเขาคุบา จับกุมผู้ต้องหา 16 คน เป็นชาย 10 คน หญิง 6 คน ยาบ้า 49 เม็ด วันที่ 16 เมษายน 2550 เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมผู้ค้ายาเสพติด ซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนเขาคุบา จับกุมตัวได้ 2 คน ถูกยิง เสียชีวิต 1 คน ยาบ้า 50 เม็ด จับกุมคดียาเสพติดทุกประเภทรวม 426 ราย ผู้ต้องหา 448 คน จับกumnักค้ารายสำคัญ 6 ราย (เป้าหมาย 5 ราย) ผู้ต้องหา 10 คนจับกุมข้อหาสำคัญ 185 ราย (เป้าหมาย 309 ราย) ผู้ต้องหา 190 คน จับกumnักค้าตามหมายจับ 12 ราย (เป้าหมาย 27 ราย) ตรวจสอบทรัพย์สิน 4 ราย (เป้าหมาย 10 ราย) 1,259,100 บาท ของกลางยาบ้า 31,883 เม็ด ด้านการบำบัดรักษา จำนวน 106 ราย (จากเป้าหมาย 125 ราย) คงเหลือ 19 ราย แยกเป็น แบบควบคุมตัวเข้มงวด จำนวน 3 ราย แบบควบคุมตัวไม่เข้มงวด จำนวน 71 ราย แบบไม่ควบคุมตัว จำนวน 32 ราย สมัครใจบำบัด 68 ราย (จากเป้าหมาย 98 ราย) คงเหลือ 30 ราย ติดตามช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัด จำนวน 37 ราย (จากเป้าหมาย 80 ราย) คงเหลือ 43 ราย ผู้เข้ารับการบำบัดในสถานฟื้นฟู 4 แห่ง รวม 429 คน กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้แรงงานด้านต่างๆ และนักเรียนนักศึกษา ซึ่งจากการตรวจปัสสาวะนักเรียน นักศึกษาเพื่อหาสารเสพติดในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มทั่วไปซึ่งจังหวัดสระบุรี ปรากฏว่าในภาค 1 ที่มีปัญหายาเสพติดของจังหวัดสระบุรีเป็นลำดับ 5 ต่อจากปทุมธานี นอกจากนั้นยังมีปัญหาการใช้ยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้าในกลุ่มเยาวชนนอกสถานศึกษา (ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดสระบุรี, 2551, หน้า 1)

จากปัญหาที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่ายังมีกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่ติดยาเสพติดและยังใช้ยาเสพติดอยู่ รวมถึงนักเรียนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงยังมีจำนวนมาก จึงเป็นบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนที่จะดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดทั้งศึกษาหาทางแก้ไขเพื่อลดปริมาณผู้เสพยาเสพติดในโรงเรียน โดยที่ผ่านมามีการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด อาทิเช่น โครงการโรงเรียนสีขาว โครงการเพื่อนเตือนเพื่อน ยุทธศาสตร์ 9 ประการกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษากับหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ปิดกั้นโอกาสการใช้ยาเสพติดของเยาวชนทุกวิถีทางโดยเน้นการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทางเลือก การส่งเสริมความสามารถพิเศษ การหล่อหลอมบุคลิกภาพพึ่งตนเอง และการฝึกฝนอบรมทักษะชีวิต เพื่อการรู้จักคิดใคร่ครวญแยกแยะผิดชอบชั่วดีและฝึกฝนวินัย

ในตนเองเพื่อรู้จักยับยั้งชั่งใจ นอกจากนี้ยังมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด จัดให้ใช้สื่อต่างๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น จุลสาร ชุมนิทรรศการ แผ่นพับ โครงการอบรมต่างๆ การจัดกิจกรรม ฯลฯ แม้ว่าการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จะสอดคล้องกับนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี ซึ่งมีด้วยกัน 4 ชั้น คือ การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการแก้ไขปัญหา ซึ่งผลการศึกษาและการวิจัยจะทำให้ทราบถึงการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี ว่าการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดเป็นอย่างไรและ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มต่างๆ มีทัศนะต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งหน้าที่ การปฏิบัติงาน อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ที่ตั้งโรงเรียน ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ย การเดินทางไป-กลับ ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน นักเรียนได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง และจำนวนเงินที่นักเรียนได้รับเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสำหรับกองการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลต่างๆนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายวางแผนในการส่งเสริมการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี ให้มีประสิทธิภาพผลและประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียน กองการศึกษาเทศบาลต่างๆ ของจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ในการสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรีต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน จำนวน 27 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน จำนวน 4,611 คน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552, กันยายน 21)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน โดยใช้สูตร ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง(สุวีย์ สิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า445) ได้กลุ่มตัวอย่าง 368 คน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมในทุกกลุ่ม การสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นจะใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย(simple random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำแนกตาม

1.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

1.1.2 ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

1.1.3 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 30- 35 ปี
- 3) 36 - 40 ปี
- 4) มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป

1.1.4 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.5 ประสบการณ์การทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
- 2) 10 - 20 ปี
- 3) 21 -30 ปี
- 4) มากกว่า 30 ปี

1.1.6 สถานภาพ

- 1) โสด
- 2) สมรส
- 3) หย่าร้าง/หม้าย

1.1.7 ประสบการณ์การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

- 1) มีประสบการณ์
- 2) ไม่มีประสบการณ์

1.1.8 ที่ตั้งโรงเรียน

- 1) โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลจังหวัดลพบุรี
- 2) โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลจังหวัดสระบุรี

1.2 นักเรียน จำนวนตาม**1.2.1 เพศ**

- 1) ชาย
- 2) หญิง

1.2.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 13 ปี
- 2) 13 -14 ปี
- 3) 15 – 16 ปี
- 4) มากกว่า 16 ขึ้นไป

1.2.3 ระดับชั้นเรียน

- 1) นักเรียนชั้น ม.1
- 2) นักเรียนชั้น ม.2
- 3) นักเรียนชั้น ม.3

1.2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ย

- 1) ต่ำกว่า 1.5
- 2) 1.5 – 2.5
- 3) 2.6 - 3.5
- 4) มากกว่า 3.5

1.2.5 การเดินทางไป – กลับ

- 1) รถเหมารับ – ส่ง
- 2) รถยนต์ส่วนตัว
- 3) รถจักรยานยนต์
- 4) รถจักรยาน

5) เดินเท้า

6) อื่นๆ โปรดระบุ

1.2.6 ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน

1) น้อยกว่า 1 กิโลเมตร

2) 1 - 2 กิโลเมตร

3) 3 - 5 กิโลเมตร

4) 6 - 10 กิโลเมตร

5) มากกว่า 10 กิโลเมตร

1.2.7 นักเรียนได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง

1) รายวัน

2) รายสัปดาห์

3) รายเดือน

1.2.8 จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง

1) น้อยกว่า 50 บาท

2) มากกว่า 100 บาท

2. **ตัวแปรตาม** คือ การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำนวน 4 ชั้น คือ การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการแก้ไขปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ยาเสพติด** หมายถึง สารเคมีหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ เมื่อรับประทานหรือสูดดมเข้าไป ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ เป็นระยะเวลาาน ติดต่อกัน จะทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังอาจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆ หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพพิษของมันเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรม

2. **โรงเรียนเทศบาล** หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดเทศบาล สำนักบริหาร การศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

3. **การดำเนินงาน** หมายถึง ตัวแปร/กลุ่มตัวอย่างที่สะท้อนถึงควมมีคุณภาพ การศึกษาซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

4. **ทัศนะของการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด** หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก ความเชื่อ ที่มีต่อปฏิกริยาของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในการดำเนินงานป้องกัน ยาเสพติด

5. การดำเนินการป้องกันยาเสพติด หมายถึง กิจกรรมหรืองานต่างๆ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ของคณะกรรมการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษา เกี่ยวกับด้านการวางแผน ด้านการจัดรูปงาน ด้านการดำเนินงาน และด้านการประเมินผลในการปฏิบัติการดำเนินการป้องกันยาเสพติด เพื่อหยุดปัญหาที่เกิดจากยาเสพติด ก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น อันจะเป็นผลในการป้องกันและลดปริมาณยาเสพติด และผู้ติดยาเสพติด ให้น้อยลง ซึ่งประกอบไปด้วย

5.1 การวางแผน หมายถึง การดำเนินงานในการรวบรวมแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการจัดทำหรือร่างเป็นโครงการที่สร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น ให้ทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ มีการควบคุมการดำเนินงาน นั้น การเลือกและเชื่อมโยงข้อมูล การตั้งและใช้สมมติฐานเกี่ยวกับอนาคตเพื่อคาดการณ์ และกำหนดกิจกรรมเสนอแนะ บอกกล่าววัตถุประสงค์ให้ผู้อื่นทราบ กำหนดงบประมาณ กำหนดนโยบาย กำหนดตารางเวลา การระบุระยะเวลาเริ่มต้นของแผนงาน จนถึงเวลาสิ้นสุด บุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จของวางแผนดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ตลอดทั้งรวมถึง การกำหนดปัญหา การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา การเลือกแนวทางการแก้ไขปัญหา การบอกวัตถุประสงค์ให้ผู้อื่นทราบ กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับ การนำแผนไปปฏิบัติ การติดตามและตรวจสอบประสิทธิภาพ การประเมินผล การปฏิบัติงานและการปรับปรุงแก้ไขผลของการปฏิบัติงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ต่อไป

5.2 การปฏิบัติงาน หมายถึง การมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบนำแผนนั้นไปปฏิบัติ ให้บรรลุผล รวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน การจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นประสานงานระหว่างฝ่ายและระดับต่างๆ เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม การศึกษาอบรมเพื่อการนำแผนไปปฏิบัติรับรู้ถึงความสำคัญและความจำเป็นของแผน มีการแยกแยะกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการทำ การพัฒนาความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน โดยการทำให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมด ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทั้งที่รับผิดชอบงานเฉพาะตัวหรืองานเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคอยสอดส่องดูแลและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนงานตามแผนดำเนินงานป้องกันยาเสพติดอยู่ตลอดเวลา ที่สำคัญต้องมีการจัดทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินการ การพัฒนาบุคลากร การจัดหาทรัพยากร สารสนเทศและสื่อเทคโนโลยี การจัดให้เป็นระบบ การจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ และรณรงค์การใช้แหล่งเรียนรู้ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ตลอดทั้งการจัดกิจกรรมแนะนำและรณรงค์การป้องกันสารเสพติดด้วย

5.3 การตรวจสอบ หมายถึง การตรวจติดตาม การวัดผลความก้าวหน้าของแผนงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว การพิจารณาข้อมูลพิจารณากระบวนการทำงาน

เป็นตอนๆ การตรวจสอบค่าต่างๆ ที่จัดไว้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมาย การประเมินความก้าวหน้าของผลงานในการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ การรวบรวมสถิติข้อมูลพื้นฐานทั่วไป การดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การนำผลการตรวจสอบไปใช้พัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น การรายงานและการเสนอผลการประเมินในภาพรวม การสรุปผลและจัดทำรายงาน การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ทั้งนี้การตรวจสอบควรกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ คุณค่าของการตรวจสอบอยู่ที่การนำผลการตรวจสอบไปใช้พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาให้ดีขึ้น

5.4 การแก้ไขปัญหา หมายถึง การหามาตรการแก้ไขเมื่อการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน การพัฒนาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์พิจารณาหาต้นตอสาเหตุข้อบกพร่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การให้ดีกว่าเดิม การระดมสมองเพื่อการแก้ไขป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำขึ้นอีกมีการวางแผนเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น การสอบสวนค้นหาสาเหตุและทำการป้องกัน การพิจารณาหาทางเลือกใหม่หรือใช้ความพยายามเพิ่มขึ้นกว่าเดิม การขอความช่วยเหลือ จากผู้หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน การจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ ตลอดจนการนำปัญหาชี้แจงให้ตระหนักถึงนโยบายขององค์กร วิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อวางแผนปรับปรุงแก้ไขระบบหรือวิธีการดำเนินงานให้ดีขึ้น ค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกันหรือแก้ไขที่ต้นเหตุ เพื่อนำไปพัฒนาระบบหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานนั้นๆ หากการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานหรือผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานให้หามาตรฐานอื่นๆ แก้ไข

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการ การปกครอง ธุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

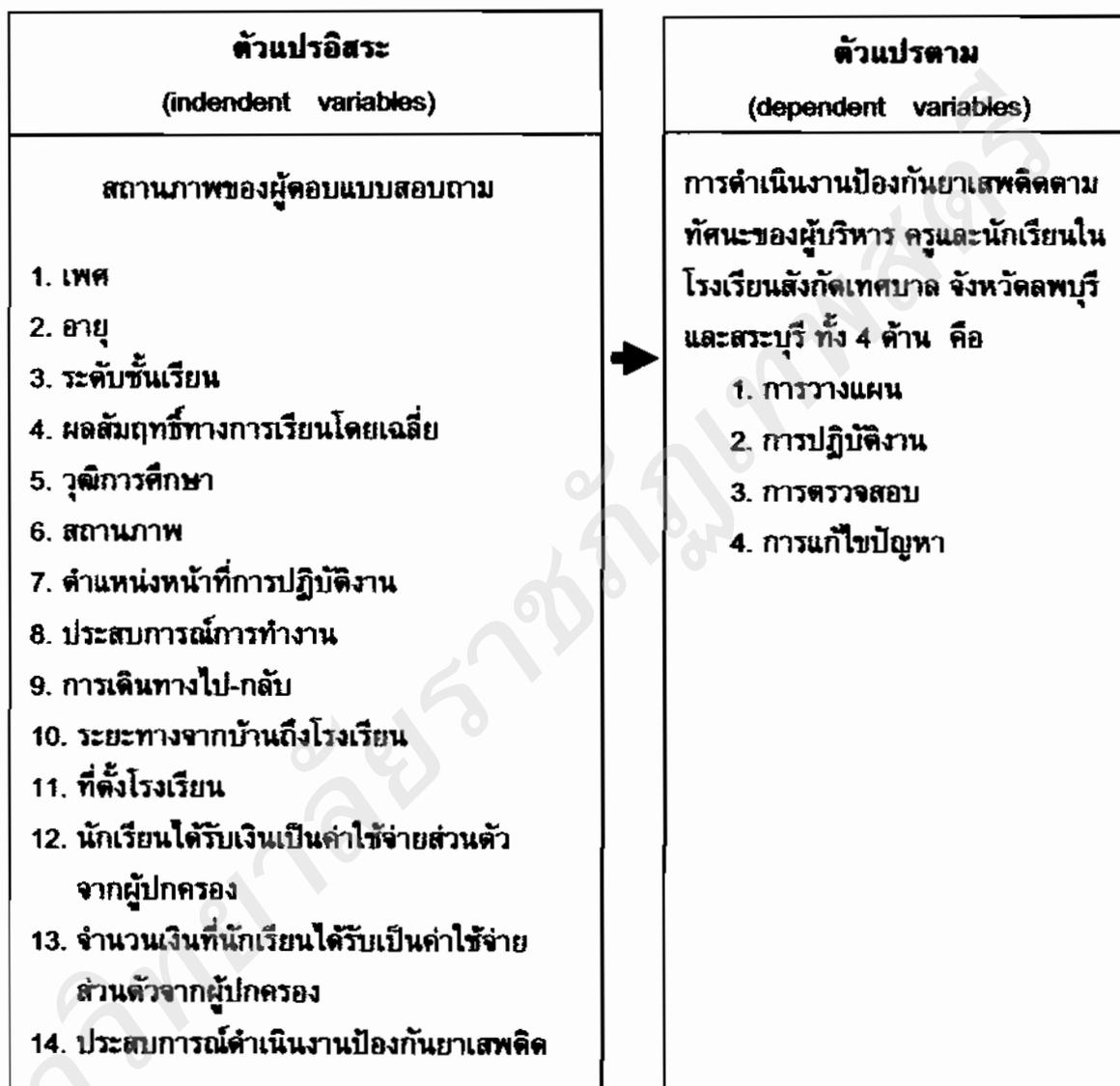
7. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้าน การสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในที่นี้หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี

8. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาล ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดลพบุรีและสระบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี ตามกระบวนการของ เดมมิ่ง (สุมณ อมรวิวัฒน์, และคนอื่น ๆ, 2544, หน้า 11-12) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้น คือ

การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการแก้ไขปัญหา สามารถเขียนกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพ ประสบการณ์ดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ที่ตั้งโรงเรียน

2. การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล
จังหวัดลพบุรีและสระบุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนโดยเฉลี่ย การเดินทางไป-กลับ ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน นักเรียนได้รับเงิน
เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง และจำนวนเงินที่นักเรียนได้รับเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว
จากผู้ปกครอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี